

עלון מעגן

קיבוץ מעגן, כ"ז אלול ה'תשע"ו | 30.09.2016 | גליון 4

גליון ראש השנה

ניהול ותפיסת הפרט בקיבוץ | גיא שוקרני

כל אספקט של החיים היה מנוהל ומוחלט על ידי ההנהלות השונות, החל מהאוכל המוגש, עד לאופן גידול הילדים.

מתוך השקפה זו, ההנהלה נבחרה באופן טבעי מתוך חברי הקיבוץ, שהרי לא הועלה על הדעת שהקיבוץ ינוהל על ידי "אנשים מבחוץ", מה שנוגד את כל ההשקפה האידיאולוגית שהקיבוץ עומד בפני עצמו על ידי חבריו ולמען חבריו. ההנהלה הייתה מאוזנת על ידי אסיפה פעילה שהייתה מתכנסת באופן תדיר ומעורבת בקבלת ההחלטות, קטנות כגדולות.

והיום, תוך כדי תהליך התרככות האידיאולוגיה והתגברות הפרגמטיזם, הפרט כבר נמצא במקום שונה. בקיבוצים "מתחדשים" החבר הוא אדם עצמאי העובד לפרנסתו, לעיתים מחוץ לקיבוץ; הוא כבר לא חלק בלתי נפרד מהקולקטיב, אלא אינדיבידואל הדואג לצרכיו. אך בכל זאת, עדיין נשמרת בקיבוץ מסגרת קולקטיבית בנושאים מסוימים, כשהחיבור הוא סביב האינטרסים הכלכליים המשותפים (פנסיה, חלוקת רווחים, השקעות בתשתיות, הפחתת דמי קהילה) והצרכים החברתיים (השקעה בחינוך, בערבות הדדית, בתרבות וטיפול בותיקי הקיבוץ).

מה שנובע מהשינוי הזה בתפיסת החבר הוא שינוי בדרך ניהול הקיבוץ. במקום להישען אך ורק על ניהול פנימי, הקיבוץ כיום פונה למנהלים חיצוניים, מקצועיים וחסרי פניות האמורים לשמור על הקיבוץ ולדאוג להתנהלות כלכלית וחברתית נכונה. ההנהלה הפנימית עדיין קיימת ומכתיבה את הנושאים, בנוסף האסיפה עדיין קיימת ומשותפת בקבלת ההחלטות. אך השינוי העיקרי הוא בתדירות המפגשים ובכך שעולים בעיקר נושאים חשובים על סדר יום האסיפות.

התמורות ברורות, מהנהלה המתערבת וקובעת את אספקטים רבים בחיי החברים, הקיבוץ כיום כבר לא מעורב ביומיום, אך עדיין שומר על האינטרסים המשותפים ועל רווחת החברים כשרק הזמן יכתוב את השינויים העתידיים לבוא, שכן קיבוץ מתחדש, סופו גם להתיישן ולהשתנות.

בהצלחה...

כבר בתחילה, ברצוני להבהיר, אין במאמר זה הבעת דעה, אלא ניתוח סובייקטיבי שלי את השינויים במבנה הניהולי בקיבוצים בכלל ובמעגן בפרט, אני לא טוען ששיטה אחת טובה מאחרת, אלא רק מציינ את התמורות ההיסטוריות וכיצד השינוי בתפיסת הפרט בקיבוץ הוביל לשוני במבנה הניהולי בקיבוץ.

למה בכלל לכתוב על זה? כי יש חשיבות רבה בהכרת המבנה של כל חברה בה אדם נמצא, על מנת להכיר את היכולת שלו להשפיע, לשנות ולהעמיד למבחן את בעלי התפקידים המשפיעים עליו. ועל ידי כך "לשלוט" עד כמה שניתן בחייו.

נתחיל באמירה הכללית הבאה - בבסיסה של כל שיטת משטר, נמצאת תפיסת האדם הפרטי, לפי תפיסה זו נקבעים חוקי המשטר, זכויות האדם ויכולת האדם הפרטי לקבוע את גורלו. נשמע קצת מסובך? בואו נסביר את זה.

ניקח כדוגמא משטר דמוקרטי ליברלי, ההנחה הבסיסית בו היא שהאדם הוא רציונלי ובוגר, שכלל בני האדם בני חורין מלידה ושכני האדם שווים ביניהם בזכויותיהם, בשל כך המשטר הדמוקרטי ליברלי מאפשר בחירה חופשית, זכויות אדם ומעניק לאזרח יכולת להשפיע על עתידו, המשטר נקבע על ידי העם למען העם.

אם ניקח דוגמא הפוכה, כמו משטר פשיסטי לצורך ההשוואה, כאן התפיסה היא שתפקיד האדם הוא לשרת את המדינה, קולקטיב שגדול מסך חלקיו (תפיסה אורגנית לפיה למדינה יש "חיים" וערך משל עצמה, והיא איננה רק אוסף של אזרחים) לכן, במשטר כזה קל למנוע מהפרט את זכויותיו בטענה של טובת המדינה.

עכשיו, על מנת להבין את מבנה הניהול הנוכחי בקיבוצים, נחזור דווקא להתחלה, לחלוצים שעלו על הקרקע ודרכי הניהול שהיו נהוגות אז. בתקופה ראשונית זו, רצונותיו הפרטיים של החבר היו פחותים בחשיבותם מצרכיו של ה"קולקטיב". החברה הקיבוצית פעלה על פי העקרונות הסוציאליסטים והתייחסה לפרט כאל פועל יצרן, כאשר כל פעולה נמדדה בתרומתה לחברה. כל פרט היה בעל זכויות שוות בכל התחומים ויכולת בחירה והיבחרות לכל תפקיד בקיבוץ, אבל כמעט

לחברי מעגן שלום, שנת תשע"ו הייתה שנה טובה למעגן, שנה בה קודמו תהליכים הן בתחום העסקי והן בקהילתי.

במגזר העסקי

• המשכנו ועודנו ממשיכים את בחינת התוכנות אליהן הגענו בעבודה אסטרטגית שביצענו לפני כשנה עם חברות "מ.ב.ט יועצים" ו"צנובר". במסגרת העבודה בחנו את מיצוי פוטנציאל הרווח ממשאבי הקרקעות והמכסות שלנו. כמו כן אנו בודקים דרכים למיקסום הרווח מהתוצרת החקלאית שלנו.

• **ענפי המטעים** למיניהם, בננות, אבוקדו, מנגו ופרדס, הניבו השנה תוצאות עסקיות טובות הן בהיבט המקצועי והן בהיבט הכלכלי. ראוייה לציון חקלאות מעגן בהיבט נוסף והוא כמות החברים ובני הקיבוץ העובדים בה. אני לא בטוח שיש לכך אח ורע בקיבוצים בכלל ובעמק הלוהט שלנו בפרט.

• הקמנו שותפות חקלאית עם פיתוח משקי עמק הירדן (קיבוץ האון) על שטחי האון - כרגע על 50 דונם עם אופציה לעוד 50.

• אנו עמלים כבר זמן רב על הכנסת השטח בלג'ון (בחבל תענ"ך) למשבצת הקבע שלנו, מה שיאפשר לנו להתחיל ולגדל שם גידולים רווחיים. עושה רושם שבתשע"ז זה עשוי לקרות. המדובר הוא בכ- 1,000 דונם נוספים.

• **כפר הנופש** ממשיך "להתעלם" מאירועים חיצוניים, דוגמת המלחמה בסוריה וזליגתה אלינו ומבצע צוק איתן, אשר לכאורה היו אמורים להשפיע הן על התיירות הנכנסת והן על תיירות הפנים. בפועל מניב המקום רווחים בלתי רגילים לבעליו (85% שלנו ו-15% קיבוץ יזרעאל) ואולי אף הגבוהים ביותר מאז היווסדו. השנה גם החל לפעול חדר האוכל החדש בו השקענו כ- 7 מ"ח, השקעה משמעותית שכל מטרתה שיפור השירות שהרי חדר האוכל אינו מייצר הכנסה מעצמו.

• **ברפת המפלים**, הנמצאת במושב יונתן ובה אנו שותפים ב- 31% יחד עם מושב יונתן וקיבוץ אלומות, הושלמה הקמתו של מכון חליבה חדש, המקצר בחצי את משך החליבה ומסוגל לחלוב כ- 18 מיליון ליטר בשנה - פי 1.5 מיכולת החליבה שלנו עד היום. בנוסף, ממשיכה הרפת לספק תוצאות מקצועיות וכלכליות מעולות ומבססת את מעמדה כאחת מהשותפויות הטובות בארץ.

נמשך פרויקט העתודה הניהולית, בו התחלנו לפני למעלה משנה, הוגדרו מסלולים שונים בהתאם לצרכים הן העסקיים והן הקהילתיים, המשלבים את בני וחברי הקיבוץ הצעירים באופן שיאפשר להם לקחת על עצמם בהמשך הדרך את תפקידי הניהול השונים במשק - מקטן ועד גדול.

במגזר הקהילתי

מטרת העל של הקהילה הייתה ועודנה קליטה וצמיחה בדגש על קליטת כל בני הקיבוץ שירצו בכך, תוך חיזוק בטחונו ומעמדו של החבר הוותיק. להלן עיקרי המהלכים שבוצעו/מבוצעים למילוי מטרה זו:

- השנה קלטנו לחברות 17 חברים חדשים (8 משפחות בני קיבוץ ואחת מבחוץ), המצטרפים ל- 26 חברים חדשים שקלטנו בשנתיים וחצי האחרונות (9 משפחות בני קיבוץ ו- 5 מבחוץ).

- המשכנו לעסוק רבות בנושא קליטת בני מעגן, כולל בגילאים מבוגרים, באופן שיאפשר את קליטת כולם, ובראש ובראשונה לפחות בן ממשיך אחד לכל בית אב של חברים ביום הקובע. הצעה בנושא תובא שוב לאישור האסיפה ב- 10.10.16.

- שלב א' של שכונת הבנים כבר כמעט והסתיים ולאחרונה אף סיימנו את גמר פיתוח התשתיות ברובן. כמו כן אישרנו תוספת של 4 מגרשים ל- 17 המקוריים שכן יש לכך צידוק תכנוני וכלכלי רב.

- סיימנו את תקופת ההקפאה של תהליך שיוך הדירות והוצאנו אותו לדרך חדשה בכיוון של "חלופת האגודה" ככל שזו תתאפשר לנו מבחינה כלכלית ורגולטורית.

- פתחנו קרן סיעודית ייעודית בהתאם לתקנון הסיעוד החדש שאושר והגברנו את זרם התשלומים לסגירת הגרעון האקטוארי בקרן זו ובקרן המיועדת לתשלום פנסיה לחברים הוותיקים.

- אישרנו הגדלת תקציב החברים הפנסיונרים והגדרנו תקנון חדש, הכולל פטור לפנסיונרים מתשלום מס פרוגרסיבי, אך תקנון זה טרם קיבל רוב מספיק בקלפי.

- המשכנו לעסוק בהסדרי שיוך פירות הנכסים, אך נושא זה לא הבשיל עדיין כדי לחזור לאסיפה.

- זו כמובן רק רשימה חלקית של עשייה קהילתית רחבה כיאה לקיבוץ צומח, מתפתח ושוקק חיים. תהליכים חברתיים מטבעם הנינם אמוצינאליים ורווי אינטרסים ולכן גם אורכים זמן. עם זאת ראוי לציון כי לא פעם ולא פעמיים, מתגלה יופייה של תרבות מעגנית של גדלות רוח המאפשרת התבוננות רחבה וראיית טובת הכלל לנגד העיניים ולא דווקא האינטרס האישי הרגעי והצר.

יש לחברי מעגן במה להתגאות הן בתחום העסקי והן בתחום הקהילתי.

שתיה לכולנו שנה טובה של אחווה,

בריאות, צמיחה ושגשוג.

ניר מנצר

חברים, תושבים, בני יקרים,

ראש השנה הוא הזדמנות מצוינת לעצור לרגע את מרוץ היום יום של כולנו. להתבונן על כל שעשינו בשנה שחלפה- לבחון את הדרך שעשינו. לראות את ההצלחות הגדולות והקטנות שהיו לנו, להבחין היכן טעינו - ללמוד מאותן טעויות (לא כהלכה עצמית, אלא כדי לשפר דרכינו בשנה הקרובה). לבדוק האם אנחנו עדיין באותו המסלול שסימנו לעצמנו, או שסטינו ממנו, ולבחון, בעיקר בתוכנו, האם אנחנו שלמים עם מי שהיינו בשנה החולפת. מתוך כל אלו ללמוד, כי כל עוד אנחנו כאן- יש לנו את האפשרות לשפר ולעשות טוב יותר.

שיפצנו את המקום והיום הילדים נהנים ממערכת חינוך טובה וראויה כאן בקיבוץ שלנו. במקביל, שיפצנו מעט את הצריפיה כדי שגם לילדינו הבוגרים יהיה בית נעים לחזור אליו ולשהות בו לאחר שעות ביה"ס. בשבועות הבאים נרכוש גם ריהוט למקום.

בריאות ורווחה - העיסוק בנושא הבריאות והרווחה הוא עיסוק יומיומי. אוכלוסיית מעגן הולכת ומתבגרת ואנו רואים את ההידרדרות במצבם הבריאותי של החברים. אחד הדגשים החשובים ששמנו לעצמינו בקיבוץ המשתנה הוא נושא הערבות ההדדית, הטיפול בחברים הותיקים והקשר השוטף עם החולים ובעלי הצרכים המיוחדים. זה הזמן לאחל איחולי בריאות לכולם.

שינוי דירות - בחודשים האחרונים קיבלנו החלטה על קידום תהליך השינוי במסגרת חלופת האגודה. בחודש הקרוב נסיים את הכנת רשימת המסמכים הנדרשת לצורך הגשת הבקשה להצטרפות להסדר לפי החלטה 1447. במקביל, אנו פועלים מול יועצי המס שלנו להכנת החומר לדיווח למס שבח על שינוי הדירות לחברים כפי שהוחלט באסיפה.

ומה נאחל לעצמינו בשנה החדשה?

שנמשיך להיות קהילה תוססת ופעילה שעוסקת באיכות חייה, מטפחת את החינוך, התרבות, הצמיחה הדמוגרפית ועזרה לותיקים. שנצליח במעשה ידינו כל אחד בתחומנו, וענפי הקיבוץ ימשיכו להניב תוצאות עסקיות מבורכות ותוצרת חקלאית משובחת. שנהיה כולנו בריאים. שנדע לתת כתף וגב לאחר ולחלש.

שתהיה שנה טובה ומוצלחת!
נוגה.

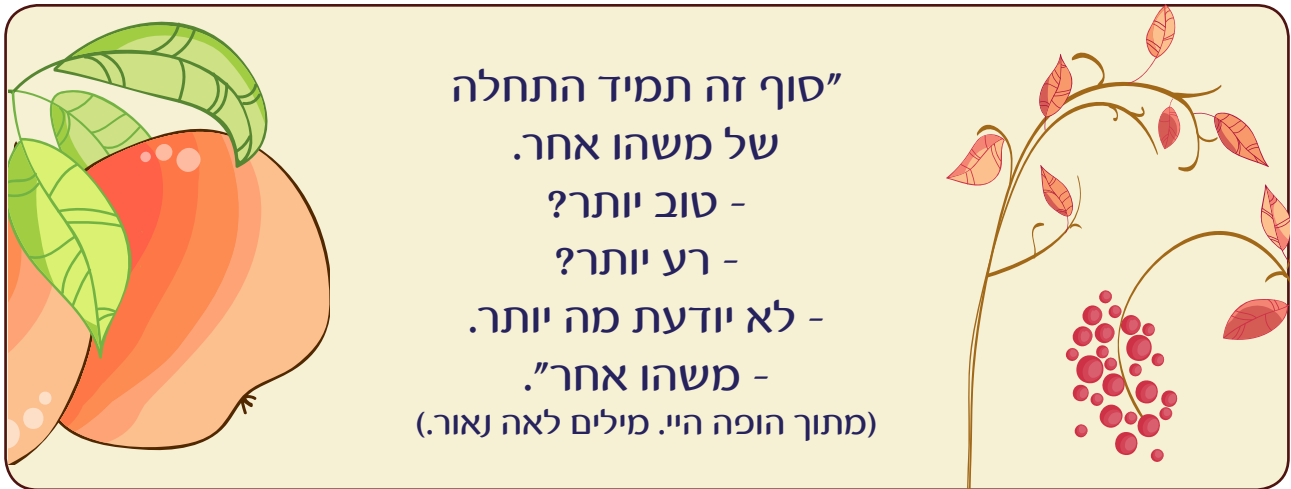
בשנה החולפת עסקנו במספר נושאים עיקריים:

צמיחה דמוגרפית וקליטת חברים חדשים-מעגן צועדת לכיוון של צמיחה והגדלת הישוב. בשנה האחרונה קלטנו 17 חברים חדשים שהצטרפו אלינו. הקליטה של החברים החדשים ניכרת בחיי היומיום של הקהילה. בתים בבניה ובשיפוץ, מעורבות בחיי התרבות בקיבוץ ואט אט גם בניהול השוטף של הקהילה. לנו כמנהלים ברורה החשיבות של קליטת בני המשק ואנו עוסקים בכך רבות. הציפייה שלנו היא שלפחות עד סוף השנה נסיים לקדם את נושא סימון מגרשים מבונים לבנים.

אמנת שירות - כהמשך לסקר שביעות הרצון שביצענו, יצאנו בסוף שנת 2015 לדרך עם סדנא לנותני השירות בקיבוץ. נקודת הפתיחה שלנו הייתה שהקיבוץ משתנה. הקיבוץ חֲנוּה ועדיין חֲנוּה שינוי, ושינויים אלה משפיעים על נותני השירות ועל החברים עצמם. כל נותן שירות צריך להצדיק את קיומו ונוצר פער בין איך שנותני השירות מבצעים את תפקידם לבין מה שמצפים לקבל מהם החברים. במהלך הסדנא הגדרנו את התפקיד של כל נותן שירות, התחייבויות- על מה כל אחד מוכן להתחייב, תיאום ציפיות מחדש ולאחרונה הופקה חוברת אמנת שירות שמהווה את התוצר הפיסי של הסדנא. במהלך הסדנא, ראינו קבוצת מנהלים שלומדת לעבוד ביחד ונפגשה מספר מפגשים, פתיחות, מחשבה משותפת ומעורבות שלהם בחיי היומיום. החוברת תישלח לכל בית אב בקיבוץ.

חינוך - לאחר שנתיים בהן ילדי מעגן הצעירים התחנכו בדגניה א', הם "חזרו" הביתה. בחצי השנה האחרונה עסקנו בהכנת תיק מכרז לשיפוץ המרכזון, ולאור הערכת המחיר הגבוהה ועד לגיוס כספים לשיפוץ המקום, מצאנו פתרון זמני וילדי כיתות א-ה מתחנכים באולם אלכסנדר. לקראת חזרתם של הילדים, גייסנו מדריכים חדשים,

מה קורה בקיבוץ?

”סוף זה תמיד התחלה של משהו אחר.
- טוב יותר?
- רע יותר?
- לא יודעת מה יותר.
- משהו אחר.”
(מתוך הופה היי. מילים לאה נאור.)

תרבות במעגן - חנה אסתר

השנה נחוג את יום הילד בנושא הישרדות, נתחיל בהקמת עיר אוהלים, פעילות לילה, והמשך פעילות בבוקר למחרת. הפעילות כולה היא פעילות שמאורגנת ע"י ההורים. נפגשנו כבר פעם אחת לתכנון ראשוני של יום הילד ומיד לאחר ראש השנה ניפגש כולנו להמשך תכנון האירוע. הולך להיות מהנה, מאתגר, מדהים ומפתיע!! עוד מוקדם לסכם את השנה, בעיקר אני מבקשת לברך את כולנו לשנה החדשה, שתהיה זו שנה ברוכה וגדושה בפעילויות ואירועים של שמחה. שנדע לתת באהבה לכולנו ובעיקר שנמשיך להיות קהילה מאוחדת תומכת ומפרגנת!! אמן ואמן

שנה טובה

חנה אסתר - תרבות מעגן

נ.ב.

בפעמים הקודמות שכחתי לציין מס' אנשים שלקחו חלק בארגון והפקת אירועים שונים, לכן הפעם אני נמנעת מציון שמות האנשים שלקחו חלק בהפקת האירועים השונים. ברצוני להתנצל על כך, ולהודות לכול העושים והעוזרים.

עוד מעט מסתיימת לה שנה, גדושת אירועים וחגים. שנה של שמחה ואנרגיות מדהימות ביותר (להרגשתי לפחות).

איך אפשר לסכם שנה שכזו? בעיקר בתחושות של סיפוק עצום, מהול בטעמים מרירים מעט, בעיקר מתבטא בניסיון חוזר ונשנה לגייס אנשים לעזרה, אבל למזלנו תמיד חוזרים אותם אנשים ומצליחים להרים אירועים מדהימים!! השנה בולט בעיקר חזרה של חבר'ה צעירים שתורמים את חלקם בהפקות וארגון וכן השתתפות ערה של ציבור גדול מכול הגילאים! בהחלט מחמם את הלב ונותן הרבה כוח להמשך. השנה התווספו אירועים חדשים כגון: שוק כפרי, ערבי קיץ בניצוחם של חבר'ה מלהקת הבית, קבלת שבת במעגל מתופפים, יום האישה ועוד.

כרגע אנחנו בישורת האחרונה - הרמת כוסית לכבוד השנה החדשה בקבלת שבת ביום שישי 30.9.16, בבית הצנחן, במעגל מתופפים ויום הילד בנושא הישרדות בסוף שבוע בתאריך: 21-22/10/16.

עורכי העלון - תום ברכר וגיא שוקרני
בהשתתפות:

מורן ב'ה שוקרני, תמר אלישע, לילי קדם ועלי קדם
עריכה לשונית - עפרה ביכלר | גרפיקה - זיוית דרורי

המעוניינים לכתוב ולתרום מזמנם לגיליון
הבא, מוזמנים לפנות אלינו פנים אל פנים
או במייל: alonmaagan@gmail.com.

הכירו את משפחת ענבר | גיא שוקרני

באחת מאסיפות הקיבוץ האחרונות, לאחר הצגת מועמדים לקבלה לחברות, העלו כמה מהחברים טרזניה על כך שהם כלל לא מכירים את המועמדים החדשים ושהיו מעוניינים להכיר יותר. נכון שניתן לגשת, להגיד שלום, ולשוחח קצת, אבל לחברי קיבוץ מסוימים הקטע החברתי קצת מאתגר לעיתים, אז כמו שההר לא בא אל מוחמד, החלטנו להביא את חברי הקיבוץ אל ההר ולהכיר לכם מועמדים חדשים לחברות.

שהיה קשה להשיג בצפון. אבל תמיד שמרנו על קשר עם הקיבוץ והחלום לחזור נשאר איתנו. כל פעם היינו בודקים מול הנהלת הקיבוץ אם נפתחה כבר האפשרות ותמיד קיבלנו תשובה שאוטוטו מתחילים שיווק ובנייה (וזה היה לפני הרבה מאוד שנים...).

כשלבסוף התחילה ההרחבה בקיבוץ ועלתה האפשרות לחזור ולהיקלט כחברים, כבר גרנו בצור יגאל, מוקפים במשפחה עם אחות והורים שגרים קרוב ויכולים תמיד לסייע, כשגם הילדים היו כבר במסגרות, ככה שממש לא היה פשוט לחשוב על עזיבה. אבל היו כמה גורמים שגרמו לנו להבין שאנחנו רוצים משהו אחר.

אורח החיים במרכז הוא כידוע יותר אינטנסיבי, יש פחות זמן להיות עם המשפחה, פחות חיי קהילה, וזה משהו שרצינו, שהכרנו מהתקופה שלנו

אז הכירו את הילה, בת 41, עוסקת בניתוח התנהגות יישומית בחינוך המיוחד, נשואה לכפיר, בן 41, בינתיים עדיין עובד במרכז, בתור מנהל סניף בנק בהרצליה פיתוח ונוסע כל בוקר וחזרה, ומתעקש שזה שווה את זה.

שניהם הורים לנבו בן 12, אבישג בת 10.5 (שפתחה שכבת גיל חדשה לגמרי במעגן), נעמי בת 5.5 ואודיה בת ה-4.

הצבנו בפני הילה וכפיר את השאלה הגדולה, איך משפחה בת שש נפשות מחליטה פתאום לעזוב הכל ולעבור לצפון.

כפיר והילה: זה לא היה פתאום, כידוע, היינו פה מגיל 18 בגרעין, כשגם נשארנו פה אחרי השירות ועבדנו בקיבוץ, בשלב מסוים הבנו שאנחנו צריכים להמשיך ללימודים, לרכוש מקצוע, וזה משהו

לאהוב את מה שיש

אורנה נוי

בגיליון מס' 3 אומר תום ברכר:

"לא צריך לאהוב את כולם וגם לא לשנוא את כולם."

ואז נזכרתי בספר של בירון קייטי,

"לאהוב את מה שיש"

בו היא מציעה דרך אחרת לבחון את ההתנגדויות שלנו.

תוך כדי שיחה שלה עם מטופליה היא

שואלת אותם 4 שאלות:

1. **"האם זו האמת?"**
2. **"האם את יודעת בוודאות שזו האמת?"**
3. **"איך אתם מגיבים כשאתם חושבים את המחשבה הזו?"**
4. **"מי תהיו בלי המחשבה הזו?"**

כך לאט לאט קייטי מובילה אותם למצב שיבינו שיש סיבה פנימית ועמוקה יותר לאי קבלת הדברים.

והכל, בסופו של דבר, נובע מתוכנו... ועד שלא נבין זאת נמשיך לסבול ולקטר. בו בזמן, כשאנו מבינים שהכל בא מתוכנו יש לנו אפשרות לשנות את הדברים, את המציאות, ולהרגיש אחרת.

ואם בראש השנה עסקינן... מה יותר טוב מלהתחיל את השנה עם בירון קייטי שתמיד תדע איך להחזיר אותנו למצב ההתחלתי שלנו כשרק נולדנו. למצב של שקט, של רוגע ושל נינוחות.

שנת תשע"ז טובה לכולנו.

בירון קייטי

במעגן ורצינו לחזור אליו. ובאמת מהרגע שחזרנו אנחנו מרגישים את החיבוק החם של הקהילה ושל החברים שהכרנו בתקופת הגרעין. יש לנו שכנות מדהימה, כשהילדים כבר מתנחלים אצל ב'זה בבית ומשחקים עם הנכדות שלו, וגם שירי וברק מאוד קרובים אלינו.

אנחנו גם חושבים שהתקופה של שנת המועמדות חשובה לנו, זה עוזר לנו להכיר את הקיבוץ, ולקיבוץ להכיר אותנו, לבדוק שהילדים מוצאים את מקומם, ואנחנו את מקומנו ובינתיים הכל זורם לנו טוב...

איזה עוד זכרונות יש לכם מהתקופה הקודמת שלכם פה בגרעין ואחרי?

הילה: אני כבר אז, עסקתי בעיקר בחינוך, עבדתי בכמה מהגנים, וגם בתורניות שבת ברפת, אחר כך גם קצת בכפר הנופש.

כפיר: עבדתי בתמרים, במרכזון עם הילדים, הייתי בכפר הנופש תקופה ולבסוף הייתי מצייל.

הילה וכפיר: החוויות מהגרעין מאוד חזקות גם היום, חג הגרעין היה הפקה ענקית כל שנה, גם בפורים היינו מאוד מעורבים. זכור לנו פורים מסוים שהפכנו את המדרגות שעלו לחדר האוכל למנהרה עטופת כפות דקלים, וחדר האוכל כולו עוצב כעולם אחר. הגרעין היה מאוד מעורב בחיי הקיבוץ ותמיד הרגשנו חלק ממעגן.

איך הכרתם?

למרות שהכרנו עוד בחטיבת הביניים, רק בצילום המיתולוגי התחברנו יחד והפכנו לזוג, זאת חוויה מאוד מיוחדת לנו, לחזור למקום שכל כך מיוחד לנו יחד עם משפחה. התחתנו פה בקיבוץ והייתה לנו חתונה מדהימה בכפר הנופש, כשהרבה חברים מהקיבוץ ממש ארגנו לנו את החגיגה כמו משפחה, שתלו את כל ערוגות הפרחים מחדש בכפ"ש, בישלו לנו, אפו לנו עוגות והרימו מסיבה מרגשת. זאת עוד חוויה שגרמה לנו להבין כמה אנחנו רוצים לחזור לכאן.

איך אתם רואים את עצמכם פה בקיבוץ בשנים הבאות?

כפיר והילה: אנחנו מאוד רוצים להיות מעורבים, אם בתרבות, בחינוך, או בכל תחום אפשרי. לא הגענו לכאן רק כמקום מגורים, אלא להיות חלק מקהילה.

נפגשתי לשיחה עם חניטה קידר, את חניטה אני בעיקר רואה בבקרים עולה על מונית עם הנהג הקבוע ונוסעת לרחבי הארץ. תמיד תהיתי לאן בדיוק הנסיעות האלה מובילות, וכמה אנרגיות יש לה לאישה המיוחדת הזאת לגמוע כל כך הרבה קילומטרים יום יום, בתדירות שהייתה מאתגרת את כולנו.

מצטיין בהשכלתו.

כששאלתי את חניטה על הקיבוץ היום ואיך היא רואה אותו, תשובתה הייתה מעורבת, מצד אחד יש געגועים לקיבוץ הישן, לשיתוף שהיה בין החברים, לכך שכולם הכירו את כולם, שהיה מקום מפגש מרכזי בחדר האוכל, שם יכלה להכיר את האנשים, כשכיום רואים על המדרכות אנשים שכלל לא מכירים אותם.

מצד שני, כשחניטה מדברת על כל הזוגות הצעירים, הילדים והתינוקות שמתרוצצים פה בקיבוץ, רואים התרגשות אמיתית ואת החיוך שעולה על פניה.

מעגן הוא ביתה של חניטה כבר יותר מ-60 שנה, וגם עם כל פעילותה, היא צנועה ולא מחפשת שבחים, ובאופייה אוהבת לשמור על פרטיותה. בכל זאת, הייתי ממליץ לכם לתפוס אותה לשיחה קצרה על המדרכות, רק תנסו לתאם פגישה מראש בל"ז הצפוף שלה.

תודה לך חניטה.

(אמירה אישית שלי. מהשיחה שלי עם חניטה עולה כי מקום מפגש שמפגיש בין החברים השונים בקהילה חסר במעגן, ככל שתעלה חשיבותו של מקום המפגש הזה, כך תתחזק הקהילה במעגן)

עם יו"ר האגודה למען החייל, אביגדור קהלני. | צילום: אירוע בקליק

כשהגעתי אל חניטה הביתה, התשובה מתחילה להתגלות על כל הקירות, התמונות והקדשות מחיילים וחיילות, ארגונים צהליים רבים, כולם מוקירים תודה מיוחדת לפועלה של חניטה.

מעיתון "ישראל היום" | מתנדבים ללא גיל | צילום: אנצ'ו גוש - ג'יני

חניטה נוסעת לכל רחבי הארץ כל יום, עוסקת בפעילויות רבות למען צה"ל, דואגת לרווחת החיילים, כאשר פרויקט הדגל שלה, "הבייבי" כמו שהיא קוראת לו, הוא בית החייל בקרית שמונה. חניטה הייתה אחת ממגייסות התרומות העיקרית לבית החייל, וכעת בכל שנה דואגת לאסוף תרומות נוספות עבור המקום מיהדות צרפת, בית החייל נחשב כאחד הטובים בארץ והוא ברמה של בתי מלון פרטיים.

מסלול חייה של חניטה מרתק, מילדותה במקנס במרוקו, מעבר לצרפת, עלייתה לארץ, השתתפותה בשליחויות רבות, לא נוכל לפרט פה את כל הביוגרפיה הזאת, כשחלק מהפרטים אף חסויים...

חניטה הייתה נשואה למרדכי (טאטא) קידר, אשר עסק בחינוך מעל לשלושים שנה וניהל את בית ירח במשך יותר מעשרים שנה. היא אם ליואב, אשר מתגורר עם משפחתו באקודור, אגרונום

ניצן סוסיד (ירדן)

אני נשואה לרגב שהיה בקיבוץ בגרעין נחל, יש לנו שלושה בנים: עמית (10), עופר (8) ומתן (5), חתול ותיק, שעוד היה איתי בקיבוץ לפני שעזבתי וכלבה חמודה שהצטרפה לפני שנתיים. אנחנו גרים מזה 7 שנים במודיעין. לפני כן גרנו במבשרת ציון. אני שף קונדיטורית - עצמאית ומלמדת קונדיטוריה ובישול בבתי ספר, בירושלים ובנתניה.

למה את הכי מתגעגעת בקיבוץ?

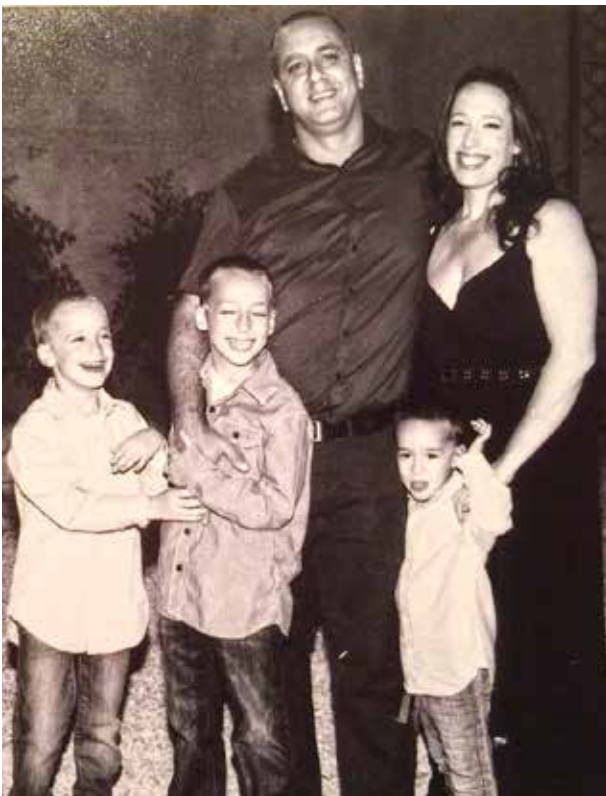
למרחבים הפתוחים, לנוף הזה שכל כך רגילים אליו כשגרים מולו וכל כך חסר כשמתרחקים... לשקט... לריצה סביב הקיבוץ לאורך גדר המערכת, סתם ללכת על המדרכות או לרכב על אופניים בלי לחצות מעברי חצייה עם הילדים... אנחנו תמיד שמחים לבוא לבקר, תמיד מחמם את הלב. מודיעין היא עיר שקטה יחסית, אבל אין כמו השלווה בקיבוץ.

בועז קדם

הגעתי לפרזנו, קליפורניה בעקבות עסקים. התחלתי כקמעונאי בעל עגלות מכירה בקניונים ועשיתי הסבה לניהול עסקי. כיום אני עצמאי ועוסק בתמיכה מנהלתית לוגיסטית בכל מה שקשור בעגלות. ניהול עסקי של עסקים קטנים. בפרזנו הכרתי את מרטי ואת בתה ג'וליה הלוקה בשיתוק מוחין. אנו נשואים ולפני שנתיים וחצי נולד בנו אבנר המתוק.

למה אתה הכי מתגעגע בקיבוץ?

אני קודם כל מתגעגע לקיבוץ עצמו, למקום. בכל פעם שאני רואה את הכנרת המלטפת, אני מתמלא געגועים. אני כמובן מתגעגע למשפחתי, הקירבה להורים וליוני ויהודית מאוד חסרה לי. אני מתגעגע לאורח החיים המיוחד, למשפחה שנקראת קיבוץ, לראות אנשים ופרצופים מוכרים על המדרכות, לערך המוסף, החינוך, כל הדברים האלו שבסופו של יום נותנים ערך לחיים. במקום בו אני חי כל אדם לעצמו.

בגדי-בוקר. בבית הילדים כמעט ולא היתה בחירה אישית של הלבוש. הילדים לבשו בגדי-בוקר, או בקיבוצים אחרים "בגדי-בוץ", שבחרה עבורם "קומנרית-ילדים".

בילר. דוד מים חמים מוסק בנפט שנבנה ליד צריף המקלחת הציבורית. שומר הלילה היה מקפיד להדליק אותו לפנות בוקר כדי לחמם מים לפלאחים שחזרו מלוכלים ממשמרת הלילה, ולדירניקים שסיימו את החליבה.

ביל"ו. ראשי תיבות הממציא את אופי קיבוץ להב: ברדק יהיה לעולם ועד.

בילוי. כינוי לארבע השעות האינטנסיביות, בין ארבע אחה"צ עד שמונה בערב, בהן יצא הילד מרשות המטפלות ובתי הילדים ושהה עם הוריו ואחיו.

גורן. ערימת חבילות החציר או הקש במרכז הקיבוץ. סיפק מקום מסתור לזוגות שלא נכנסו עדיין ל"חדר-משפחה".

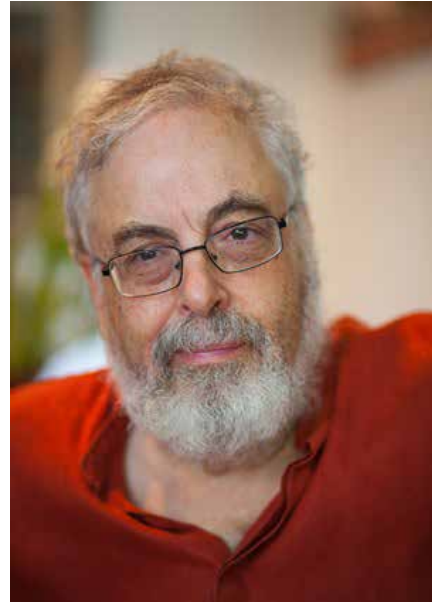
גיוסים. עבודות חקלאיות מעבר ליום העבודה הרגיל: להוביל קש, לעשב בכותנה, לקטוף במטע, לבצור בכרם ועוד.

גשם והפרעות. תירוץ אלגנטי שאיפשר לפלחים לשכב בחדר כאשר יורד גשם ואי אפשר לצאת לעבוד בשדה.

הקמה. הילדים היו ישנים אחר-הצהרים בבית הילדים ו"המקימה" היתה דואגת להלבישם, להכין עבורם ארוחת-ארבע ולשלחם לבית ההורים.

השכבה. ההורים הביאו את ילדיהם לבתי הילדים בשעה שמונה בערב לאחר "הבילוי", והלכו לארוחת הערב בחדר האוכל.

חדר. בית המגורים של חברי הקיבוץ, שהיה בעבר רק חדר אחד עם שירותים.

המאמר הבא הובא לנו באדיבותו של ד"ר ראובן (רוביק) רוזנטל, בלשן, עיתונאי וסופר ישראלי, בעל הטור השבועי "הזירה הלשונית" בעיתון "מעריב", שבעקבותיו הקים את אתר <http://www.ruvik.co.il> העוסק בענייני שפה ובלשנות, מומלץ מאוד לאוהבי העברית...

בטור הזה מפרט את השינויים בשפת הקיבוץ, משפה קהילתית לשפה משפטית, תהנו...

השפה הקהילתית

ארוחת-ארבע. אחד המוסדות החשובים ביותר בשנים הראשונות. חדר-האוכל היה האלטרנטיבה היחידה לשתות ולאכול משהו בשעות שבין סיום העבודה לארוחת הערב.

ארוחות לילה. חלק בלתי נפרד מהווי השומרים: כל שומר בתורו היה יוצא להפסקה בת חצי שעה עד שעה כדי להכין לעצמו ארוחה ענקית, עם חביתה ממספר בלתי מוגבל של ביצים וערימה של צ'יפס.

נופש על הכרמל לחודשי הקיץ. לקחנו את הג'יפ והקצבה של 35 ליטר בנזין, ונסענו לשבוע שלם של חוף-ים, סרטים ו"ארוחות-שחיתות" בדירה.

סידור עבודה. דף נייר על לוח המודעות שנכתב בידי הסדרן והסדרנית. סביבו התקבצו החברים כל ערב כדי לדעת לאיזה מקום עבודה הם "מסודרים" ביום המחרת.

סניטריות. ניקיון השירותים הציבוריים והמקלחת הציבורית - הג'וב הקבוע של הבנות לאחר הלידה. עוזבים. העזיבות הראשונות השפיעו עלינו קשה מאוד, אישית וקיבוצית, והיתה באוויר תחושה של בגידה. קיימנו עם העוזבים בירורים בשיחות קיבוץ, וניסיונו להבין איפה טעינו.

ציבורית. קערה עמוקה שעמדה במרכזו של כל שולחן בחדר האוכל, והחברים היו זורקים לתוכה את שאריות האוכל.

קבלת שבת. ארוחת ערב חגיגית בתוך צריף חדר-האוכל. "שירה-בציבור" עם שירונים, 'פרשת-השבוע', אירה חגיגית ותורנות לסידור חדר האוכל.

קומנה א'. אורח חיים שביטא את השותפות המלאה ככול: ביגוד, ספרים, מתנות, מצעים, שמיכות, שעונים, בגדי ילדים.

חלוקה. חבילת הבגדים שקיבל כל חבר ביום שישי בשנתיים הראשונות, בתקופת ה"קומנה א".

כפכפים. מימי המקלחת הציבורית: שתי חתיכות קרש מוקצע בנגריה, ולכל אחד מחוברת רצועת גומי.

מבשלת-ילדים. כינוי לבחורה שעבדה במטבח-ילדים והכינה אוכל לילדים.

מועדון-לחבר. המרכז התרבותי-חברתי של הקיבוץ. בשנת 2002 שינה את פניו והפך ל"מעדניה".

מחסן. מבנה לחלוקת "אספקה-קטנה": חלוקת חתיכת סבון רחצה אחת פעם בשלושה שבועות, נייר טואלט, סיגריות, נרות, שרוכים וכל השאר.

מקלחת-ציבורית. שכנה בצריף ובו מחיצה מפח אשר הפרידה בין הבנים לבנות. המחיצה, שלא הגיעה עד לתקרה, איפשרה לקיים תקשורת מילולית בין הצדדים.

מתנדבים. תופעה שהתחילה בשנות ה-60 עם בוא הקבוצה הראשונה של הצעירים האמריקאים ונמשכה עד תחילת האינתיפאדה.

נופש-גלגלים. בשנות השישים שכר הקיבוץ דירת

מועדון לחבר המתולוגי - ארכיון מעגן

קילו"ח. ראשי תיבות של 'קיבוץ לומד וחושב' (1987). התכנסות של כל חברי הקיבוץ, לשמונה שעות של דיונים בשאלות פילוסופיות ובערכי יסוד.

שומרת-לילה. התפקיד: לשמור על הילדים הישנים בבתי הילדים, לכסות, להרגיע, להדליק את החימום (פיירסייד) בחורף, לקפל את הכביסה שהביא השומר, להאכיל ולהחליף לתינוק שהתעורר.

תורנויות. פריקת משאית הכוסבה והקמח במחסן התערובות, העמסת עופות, שמירה בזוגות מאחורי בתי הילדים, "בישול ילדים", תורנות אחה"צ במטבח, אחה"צ בשער, אחה"צ לכביש, תורנות שינה בבית הילדים ועוד.

השפה המשפטית

במב"ח. בן קיבוץ בשנת חופש, עובד בקיבוץ אחר למחייתו. דירה. בית המגורים של חבר הקיבוץ. החליף את "חדר" ו"שיכון". דירקטוריון. הנהלת-על חיצונית.

הזרם השיתופי. הקיבוצים השומרים על עקרונות הקיבוץ הקלאסי: "ככל הידוע בוחן א.ש. להחליף את א.ר. בראשות הזרם השיתופי".

הנהלה. גוף מוביל בעל סמכויות נרחבות: "המרת הדירות בדמי עזיבה... תלויה ברצונה של הנהלה".

הפרטה. שם כולל לתהליכי השינוי בקיבוץ: "אנחנו נמצאים היום לאחר בום ההפרטה הגדול".

הקיבוץ המתחדש. הזרם הקיבוצי העובר תהליכי הפרטה.

זכויות. מה שמגיע לחבר הקיבוץ מכוח החוק והצדק: "בעקבות השינוי שעבר מענית, תובעים הבנים... להעניק יותר זכויות לדור הוותיק".

חלקת מגורים. שטח קרקע בסיסי העומד לזכות החבר: "ההחלטה ההיסטורית, המבטיחה לחברי קיבוצים ומושבים שיוך דירות וחלקת מגורים".

יו"ר הקיבוץ. מנכ"ל-על חיצוני: "מוסדות העוגן החליטו להציג לבחירת החברים מועמד יחיד לתפקיד יו"ר הקיבוץ".

מובטל. חבר קיבוץ שאין לו מקום עבודה: "מצוקתם של המובטלים מאונס בחברה הקיבוצית".

מודל פרוד. המערכת האזורית רוכשת את חובות הקיבוץ והופכת לנושה שלו: "בגרות טרם ויתרו על המאמץ לייבא גם לכאן את 'מודל פרוד'".

מושב. נקודת הציון הבאה של הקיבוץ המופרט: "נראה לי שרעיון מושב העובדים הוא פתרון טוב לאיילת השחר".

ממסד. הנהגת הקיבוץ, מילה המבטאת ניכור: "הלינו על האפליה הננקטת כלפיהם בכל הקשור לתנאי הדיור, ולהחלטת הממסד שלא לתת להם מגורי קבע".

מנהל. בקיבוץ הישן קראו לו מזכיר או מרכז משק: "ראוי שהתנועה תקים 'בנק של מנהלים' שיעמוד לרשות הקיבוצים הנזקקים".

נכס. כל מרכיב בבעלות הקיבוץ שיש לו ערך כספי: "חברים יוכלו לקבל משכנתא בגובה 70% מערך הנכס".

נציב קבילות הציבור. "מוסדות התנועה הקיבוצית ממליצים לבחור בכל קיבוץ 'נציב קבילות הציבור' לפתרון מחלוקות".

סיווג. הגדרת הקיבוץ על פי תהליכי השינוי והזרם אליו הוא שייך: "מוסדות התנועה החליטו לדחות את התקנות ליישום המלצות 'ועדת הסיווג'".

עובדת סוציאלית. פעם טיפלה בחריגים בחברה, היום מטפלת בעניי הקיבוץ: "את מעט התקווה שנותרה לו הוא תולה בעובדת הסוציאלית".

פיטורים. הודעה על הפסקת עבודה: "שוטרים הוציאו מ'פילסאון' חבר מעגן מיכאל שלא השלים עם פיטוריו מהמפעל".

פינוי-בינוי. העתקת בתי חברים כדי לפנות מקום ליזמויות, בעיקר בתיירות: "קיבוץ מנרה יהיה המודל הראשון לתוכנית 'פינוי-בינוי' במרקם הכפרי".

פנסיה. קיום כלכלי לוותיקי הקיבוץ: "קיבוץ האון ימכור את כפר הנופש. המטרה: מחיקת חובות ומתן פנסיה לחברים".

פערים. יחסי שכר בין חברי הקיבוץ: "שמחנו לקרוא את הצעותיו של יואל מרשק לצמצום פערי השכר בתנועה הקיבוצית".

פרנסה. חובת היחיד למצוא מקום עבודה ומקור הכנסה.

קהילה. קבוצת האנשים ביישוב, מילה המחליפה בהדרגה את "קיבוץ": "קורס למנהלים בקיבוצים ... יעסוק במהות הקהילה הקיבוצית".

קיבוץ. מילה ההופכת עמומה יותר ויותר: "התיקון העיקרי המוצע בתקנות הסיווג הוא, כמובן, תיקון הגדרת המילה 'קיבוץ'".

קיבוץ נדל"ן. קיבוץ במרכז הארץ בעל פוטנציאל למכירת אדמותיו לבנייה.

רשת ביטחון. מודל שנועד לשמור על קיום מינימלי בכבוד לשכבות החלשות בקיבוץ: "בתחילת ינואר 2005 אושר מודל 'רשת הביטחון' בנען".

שיוך דירות. בעלות החבר על דירתו: "התקיים דיון בהשתתפות רוב השמאים והעובדים בקיבוצים בענייני שיוך הדירות".

שיוך נכסים יצרניים. בעלות החבר על חלקו היחסי במשק.

שכונת בניים. פרויקט המאפשר לבני הקיבוץ לחזור אליו ללא חובת חברות.

שכר דיפרנציאלי. משכורת.

שכר מינימום. עקרון לאומי החל על חברי קיבוץ לא מעטים: "ספק אם ניתן יהיה לקיים את אותם עקרונות נעלים בדבר שכר מינימום".

תושב. גר בקיבוץ ואינו חבר: "חשש להפרת האיזון בין מספר החברים למספר התושבים".

תשע שבע תשע. תקנות הסיווג ושיוך הדירות, מערכת חקיקה שלא הושלמה עדיין ונדחת מבחירות לבחירות: "טיפול יסודי באחת מציפורי הנפש של ההתיישבות העובדת - אישור החלטה 979".

אנו משתתפים באבלו הכבד של
אפרת ערב וכל המשפחה
על מות האחות
אירית ז"ל

שלא תדעו עוד צער!

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו
בלפור וכל המשפחה
על מות האח
יעקב בן יעקב ז"ל

שלא תדעו עוד צער!

השנה החלטתי להגשים חלום ישן ולבקר בפולין. נרשמתי לטיול של בית לוחמי הגיטאות, שבסוף לא יצא בגלל שלא נרשמו מספיק משתתפים. בהמשך בדקתי כמה אופציות, עם דגש על איזון נכון בין טיול של הנאה, בניינים יפים, אמנות והיסטוריה - לכך תרם בהמשך במיוחד מזג האוויר הנפלא, רק ביום האחרון ירד קצת גשם - לבין האתרים של יהדות ושואה שהם בהכרח מדכאים ועצובים. שמתי לב שבניגוד ל"טיולים" ליעדים אחרים, במקרה של פולין מדברים על "מסע", מה שמרמז על התייחסות אחרת. וכך, אחרי תדרוך קצר ממאיר שטרנברג, שכלל הדגמה של ההמנון הפולני, הצטרפתי לקבוצה של טיול מאורגן ויצאתי לדרך (30.8).

הגז ולקרמטוריום, הגרמנים פוצצו את הכל לפני הנסיגה. רק באושוויץ עצמו, כשמגיעים לערמות השיער והפריטים שנשארו מהנרצחים, ול"קיר המוות" שלידו הועמדו המוצאים להורג, מתחילים אולי להבין.

המדיניות הפולנית לגבי זכרון השואה מתבטאת בכמה מישורים. הם משקיעים הרבה בהנצחה ובשימור האתרים היהודיים - בתי כנסת, בתי קברות. בורשה יש בית קברות ענק עם אלפי מצבות (ביניהן זו של ממציא שפת האספרנטו,

אם תציצו במפת פולין, אנחנו התחלנו את המסע שלנו בוורשה, ואחר כך נסענו דרומה לערים קטנות יותר - לובלין, זמושץ - בואך קראקוב, הבירה הישנה של פולין שממוקמת בדרום המדינה, קרוב לגבול עם סלובקיה, עיר מאוד נעימה ויפה. המרחק בין קראקוב לבין מחנה אושוויץ-בירקנאו הוא כשעה נסיעה. מה אפשר לומר על אושוויץ שלא נאמר? אתה עומד שם, רואה את השטחים הירוקים העצומים, את הנוף הכאילו פסטורלי, ומתקשה לדמיין את הזוועה. בבירקנאו, שהוא בעצם מחנה ההשמדה, לא נשארה עדות לחדרי

הנמצאת בהרי הטטרה - עיירת תיירות וסקי, בסופו של אותו יום ביקרנו במכרות מלח שננטשו והפכו לאטרקציה תיירותית, 100 מטר מתחת לאדמה. חזרנו לארץ משדה התעופה בקטוביץ, עיר שהתפרסמה בזכות וועידה של חובבי ציון שנערכה בה.

אכן, יש מדי פעם נקיפות מצפון או לפחות תהייה - האם זה ראוי ליהנות מההנאות הקטנות של החיים - קפה טוב, עוגת תפוחים - במסעדה במרחק כמה מטרים מאושוויץ. נראה לי שהתשובה היא שהחיים נמשכים, ומה שחשוב זה להגיע למקום, לסייר, לראות ולנסות להבין. מצד אחד, אי אפשר בשום אופן לתפוס את ממדי הזוועה, ואיך עם שלם - הגרמנים - איבד צלם אנוש והפך לחיות. ומצד שני הביקור, הנוכחות הפיסית במקומות שבהן קרו והתרחשו כל כך הרבה טרגדיות, מקרבת אותך נפשית למה שקרה. בנוסף יש פה גם תחושה של הזדהות ומתן כבוד למיליוני הקורבנות. הטיול העשיר מאוד את ידיעותי על השואה. אני חושב שמעבר לטיולי הנוער, שיש לו מן הסתם דגשים אחרים, זה ביקור חובה לכל ישראלי ויהודי שיכול להגיע.

דר' אליעזר זמנהוף). ברח' מילה 18, היכן שהסתתרו אחרוני המורדים בגטו ורשה, מוצבת אנדרטה מרשימה, וזהו מוקד משיכה ואתר חובה לכל קבוצות הנוער שמגיעות לפולין. הממשלה הנוכחית עושה הכל כדי לבדל את עצמה מן הפשעים שנעשו על אדמת ארצם: לאחרונה יצא בפולין חוק שמטיל קנס ועונש על מי שיכתוב או ידבר על "מחנות ריכוז פולנים", בעוד שלגרסתם - הנכונה, צריך להודות - יש לומר "מחנות ריכוז של הנאצים שהוקמו על אדמת פולין הכבושה". (על הדרך, מנסחי החוק הזה שואפים כנראה גם לטשטש עד כמה שאפשר את חלקם של משתפי פעולה פולנים, וסתם אנטישמים מקומיים, בהרג ובגזילת רכוש ובתי יהודים). כמו כן מתייחסים עכשיו ליהודים כמי שהיו חלק מן החברה ומן העם הפולנים, בהתאם לכך מדברים על 6 מיליון קורבנות המלחמה בפולין, 3 מיליון פולנים נוצרים, 3 מיליון יהודים-פולנים. הם גם מדגישים שבפולין פעל צבא המחתרת הגדול ביותר בין הארצות הכבושות על ידי הנאצים - כ-200,000 איש, שעזרו בין היתר באספקת תחמושת ונשק למורדי גטו ורשה.

לפולנים היום יש בס"ה חיים טובים. הכלכלה שלהם נמצאת בתנופה, הרבה השקעות, תשתיות מודרניות - בנייה חדשה, דרכים ומסילות, תחבורה ציבורית, ועלייה בתיירות. בניגוד למדינות במערב אירופה, כאן לא צמחה קהילה של מוסלמים ואין פליטים. כמעט בכל מקום שהיגענו אליו היו הרבה מבקרים ואורחים. בפרט, במוזיאון היהודי בוורשה ובאשוויץ - עשרות רבות של קבוצות, מכל העולם - דוברי גרמנית, קוריאנית ומה לא. כמוכן שעברית ניתן לשמוע בכל מקום - קבוצות של נוער מהארץ ומארה"ב, קבוצות מבוגרים, וגם סתם ישראלים שהגיעה אליהם השמועה ששורשה עיר זולה ונעימה. בכיכר הגדולה של קראקוב, ביום שבת בערב - אין מקום במסעדות, הכל מפוצץ. אפשר לראות בזה בציניות "תיירות שואה", אבל כנראה שהנושא באמת מעניין הרבה אנשים.

במסלול שלנו, יום שלם הוקדש לעיירה זקופנה

שיער מתולתל ונפוח | גיא שוקרני

אבל אז, יום אחד, הוא ראה מתקרב אליו, משהו מנצנץ, מסנוור ממרחק.

הוא הביט ולא הבין וקצת התפלא, זה היה ראש עם שיער ורוד, מוזר מאוד למראה.

שלום לך, אמר הראש, שהיה מונח על ילדה יפת עיניים.

שלום לך, אמר הילד, וחייכו בביישנות השניים.

אמרה הילדה, השיער שלך יפה, ככה מתולתל ונפוח.

ענה לה הילד, תודה, גם לך יפה הורוד המנצנץ כך ומתעופף ברוח.

הוא המשיך ואמר, אולי תרצי לחפש קצת נמלים או לחלום על מילים?

כן, בכיף, ענתה הילדה, אבל אני גם קצת רעבה, הוציא לה הילד מהשיער הנפוח, ממתק שוקולד קצת נמס ומרוח, הילדה צחקה ולקחה אותו משם, הוא הלך אחריה מוקסם.

מאז הם המשיכו להיות חברים, תמיד יחד, שיער ורוד מנצנץ ושיער מתולתל ונפוח, אוהבים לחייך בשקט ולנוח.

היה היה ילד עם שיער מתולתל ונפוח, הוא היה חייכן ושקט ולרוב אהב לנוח.

הוא היה הולך לבית הספר, לומד כמו כל הילדים, רק שבהפסקות במקום לשחק, היה חולם על כל מיני מילים.

ובמקום לרוץ, לקפוץ ולשיר שירים, היה מטייל לבדו ומחפש נמלים.

הילד היה שונה וכך גם אמרו לו הילדים, אתה עם שיער מתולתל ונפוח,

ראינו שאתה מחביא בשיער שלך תפוח וגם פעם מצאנו אצלך קן של ציפורים,

לך תסתפר, איתך אנחנו לא משחקים.

אבל הילד אהב את השיער המתולתל והנפוח, הוא היה ישן בלילה על הצד ומתעורר בבוקר, עם חצי שיער שטוח,

הולך למקלחת ומרטיב את השיער קלות, ואז מתנער כמו כלבלב, משפריץ טיפות על הקירות.

הוא היה מחביא בשיער עפרונות ומחקים, צעצועים קטנים וכל מיני פתקים,

בלי שאימא תדע הוא גם שמר שם ממתקים, אבל כשהיה חם, הם היו נמסים ונמרחים.

הילד גם שמר שם סוד, בתוך השיער המתולתל והנפוח,

הסוד היה שלפעמים הוא קצת לבד ולפעמים קצת לא בטוח,

שאולי הוא צריך להסתפר ולא להיות כל כך שונה מכולם,

כי לפעמים זה נחמד להיות סתם עוד אחד.

”כתבור בהרים וככרמל בים יבוא” (ירמיהו מ”ו, 18)

במרכז הגליל התחתון, ניצב לו בולט למרחקים הר תבור. גובהו הרב יחסית לסביבתו הפך אותו לנקודה מעניינת לאורך אלפי שנים והביא אליו סירים, מצביאים ואנשי דת, כל אלו יצרו לנו היסטוריה מרתקת. הטיול בהר תבור מאפשר תצפית מרהיבה לכל רוחות השמים והשבילים לוקחים אותנו לטיול מעגלי סביב ההר עם אפשרות למסע מאתגר יותר במורדותיו הצפוניים.

ישוע נגש, נגע בהם ואמר: ”קומו ואל תפחדו!” הם נשאו עיניהם ולא ראו איש זולתי ישוע לבדו. כשירדו מן ההר צוה עליהם ישוע: ”אל תספרו את המראה לאיש עד אשר יקום בן-האדם מן המתים.”

המפגש מתאר את השתנות ישו לפני תלמידיו ופגישתו את משה רבינו ואת אליהו הנביא. הנוצרים רואים אירוע זה כמקביל למעמד הר סיני התנכ”י.

לאורך שנות ההיסטוריה הכנסיות והמנזרים נבנו, נכבשו, נהרסו ונבנו מחדש מספר פעמים וזאת מאחר והתבור היווה נקודה אסטרטגית לערבים, לצלבנים, לאיובים, לממלוכים ועוד.

יציאה למסלול:

נתחיל ממגרש החניה, נצא רגלית אל עבר שער האבן המרהיב ונפנה שמאלה אל שביל הפסגה המסומן סימון שחור ובסימון שביל ישראל. נפתח בתצפית מרשימה אל עמק יזרעאל ובקעת כסולות ומשם נתקדם בין עצי האורן הנטועים ועצי האלון המצויים פה בשפע. נקיף את פסגת ההר ונתקדם לצד הכנסיות כאשר בדרך נבחין ב”לאורות” - מערות בהן נהגו נזירים להתבודד בימים עברו. בדרך נחלוף על פני סימוני שבילים נוספים - אדום היורד לכפר אום אל-גנם וכחול היורד אל הכפר שיבלי אך אנו ממשיכים עם פסגת ההר.

נקודת התצפית הבאה תחשוף בפנינו את רמות הגליל התחתון המזרחי: קיבוץ בית קשת, כפר תבור, הכפר הצרקסי כפר כמא, הגולן ורכסי הגליל התחתון. בהמשך המסלול עלינו לבחור בדרך השמאלית העליונה בה עולה הסימון הירוק ושביל ישראל, ולא לרדת מההר. מנקודה זו נחזור אל הכביש, נחצה אותו ונתקדם אל הקפלה הישנה: קפלת מלכיצדק ומשם חזרה אל מגרש החניה ולסיור בכנסיה הפרנציסקנית.

הר תבור הוא אחד ההרים המרשימים והייחודיים בארצנו. ההר הוא גוש מורם (הורסט) שמוקף במערכת שברים גיאולוגיים שהרימו אותו מעל סביבתו. רום ההר 562 מ', והוא מתנשא כ- 400 מ' מעל סביבתו. 3 יחידות גיאוגרפיות סביב ההר: רמות הגליל התחתון המזרחי, רכס הרי נצרת ובקעת כסולות.

הר תבור היה גבול נחלותיהם של שלושת שבטי ישראל: זבולון ממערב, יששכר מדרום, ונפתלי מצפון. סיפורה של דבורה הנביאה וברק בן אבינועם אשר הביסו את סיסרא מסופר בספר שופטים פרק ד' ומזכיר את התבור כנקודת הכינוס של הצבא העברי.

בימי המרד הגדול (70-66 לפנה”ס) הקיף יוסף בן מתתיהו, שהיה מפקד המרד בגליל, את ראשו של התבור בחומה שאורכה כ-3 ק”מ ועוביה כ-2 מטרים. ההר נפל בסופו של דבר בידי הרומאים בגלל שהמים בבורות האגירה שבהר אזלו. הרומאים שהבטיחו לא לפגוע בנכנעים, לא עמדו בסיכום וטבחו בהם.

הר תבור קדוש לנוצרים מאחר ולפי מסורתם, זהו ”הר ההשתנות” של ישו. האירוע המתואר בספר הבשורה על פי מתי פרק יז’ בברית החדשה להלן: לאחר ששה ימים לקח ישוע את כיפא ואת יעקב ואת יוחנן אחיו. הוא העלה אותם להר גבוה לבדם והשתנה לעיניהם; פניו זהרו כשמש ובגדיו הלבינו כאור.

לפתע נראו אליהם משה ואליהו כשהם מדברים אתו. הגיב כיפא ואמר אל ישוע: ”אדוני, טוב שאנחנו כאן. אם תרצה אעשה פה שלוש סכות, לך אחת, למשה אחת ולאלהיה אחת.”

עודו מדבר וענן בהיר סכך עליהם והנה קול אומר מתוך הענן: ”זה בני אהובי אשר חפצתי בו; אליו תשמעו.”

כשמעם זאת נפלו התלמידים על פניהם ופחדו עד מאד.

מה היית מאחל לקיבוץ?

נועם ספיר סמית: שיתפתח ויהיה יותר גדול ויהיו בו יותר פוקימונים.

יונתן רגב: הייתי רוצה לחגוג יום הולדת לקיבוץ.

נעמה שוקרני: מאחלת לקיבוץ שירד יותר גשם.

רותם: שיהיו הרבה מים ושמח בכנרת. הייתי רוצה לשחק בשלוליות בחורף.

ליאל: שתהיה לנו סביבה מאושרת וכיפית ושמחה גדולה.

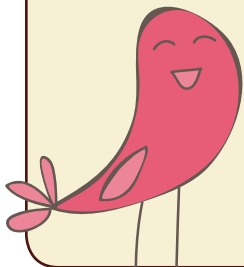
אבישג: שימשיך להיות קהילתי ומחבק.

גיל: שיהיו יותר תינוקות.

גל: שלקיבוץ יהיה טוב ושהוא יהיה שמח.

רוני: יום הולדת שמח לקיבוץ.

שגיא: שנה טובה לקיבוץ.

מה היית רוצה לשנות בקיבוץ?

נועם ספיר סמית: הייתי עושה אולם טרמפולינות.

נעמה שוקרני: שתהיה בריכה עם מתנפחים ושנוכל לקפוץ עליהם.

ליאל: הייתי רוצה לעזור להקים תחנת גלידה בקיבוץ.

אבישג: הייתי רוצה לארגן פעילות קהילתית בקיבוץ, כזו שתשאיר חותם. מיצג אמנותי.

גיל: שיבנו גן משחקים חדש.

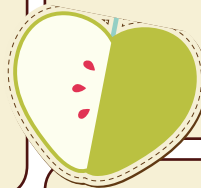
זיו: שיהיו בקיבוץ יותר עצים וצל.

גל: שיהיה חדר מיניונים ויהיו צחוקים.

שון: שיהיו טרמפולינות בקיבוץ.

רוני: שיהיו מגלשות מים בקיבוץ.

שגיא: לבנות בקיבוץ מגלשת מים, שיהיה יום הילד ויהיה כיף.

מה היית מאחל לעצמך?

נועם ספיר סמית: לסיים את כל השלבים במשחק מרוול.

יונתן רגב: לחגוג את החגים כי אני אוהב את ישראל.

נעמה שוקרני: שתמיד יהיה לי כיף.

רותם: שיהיה לי שמח.

ליאל: שיהיה לי כיף בבריכה.

אבישג: הסתגלות מהירה בקיבוץ.

גיל: שיהיה לי כיף בבית הספר.

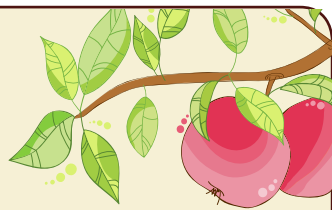
זיו: שאסיים את הלימודים מהר.

גל: שתהיה לי שנה טובה ויום הולדת שמח, ושכל החברים יגיעו ויביאו המון מתנות.

שון: שיהיו לי המון חברים.

רוני: שיהיה לי חדר טרמפולינות ושאהיה מאושרת ושמחה.

שגיא: שתהיה לי שנה טובה ושיהיה לי כיף.

מעשה טוב?

נועם ספיר סמית: לעזור לעמיעד לשמור על הקיבוץ.

רותם: הייתי רוצה לעזור לחברים שיהיה להם טוב וכיף.

ליאל: הייתי רוצה לעזור בגן.

אבישג: הייתי רוצה לעשות פעילויות במפעלון למבוגרים, לשמח אותם.

גיל: לשמח אנשים.

זיו: לתת לגל שוקולד ולשמח אותה.

גל: לדבר אל האנשים בנימוס ולהגיד תודה כשהם נותנים ועושים דברים טובים.

ברכות ואיחולים

לחן ויוסי בייטלמן
ולכל משפחת רגב,
ברכות להולדת
הבת
ארבל.

מזל טוב

לרום ומאיה,
אילה, מלכה ויודקה
ולכל המשפחה
ברכות להולדת
הבן, הנכד, הנין
כינר

מזל טוב

לילך וגל
עפרה, גיא
וכל המשפחה,
ברכות ואיחולים
לנישואיכם

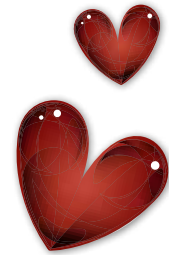
לשירה וארז,
למאיר
ולכל המשפחה
ברכות להולדת
הבן והנכד

מזל טוב

לאסתי ונחמיה,
לעידו וכרמל,
לנעמה וכל המשפחה
לנישואי
הגר ויהלי

לרותי וזאב,
לתומר, אילן ושרון
ולכל המשפחה
לחתונתם של
אלון ושלומית.

יגשימו לכם כל משאלה,
שנה טובה והרבה נחת,
שתהיה שנה מוצלחת,
שיום יום יהיה לכם חג
ושתהיו מאושרים עד הגג.

שתהיה לכם השנה טובולה בדבש
ובחיוך תתחילו כל יום חדש,
שתזרעו ותקצרו בכל תחום
ושלא יחסר לכם מאום,
בריאות ואושר תחילה

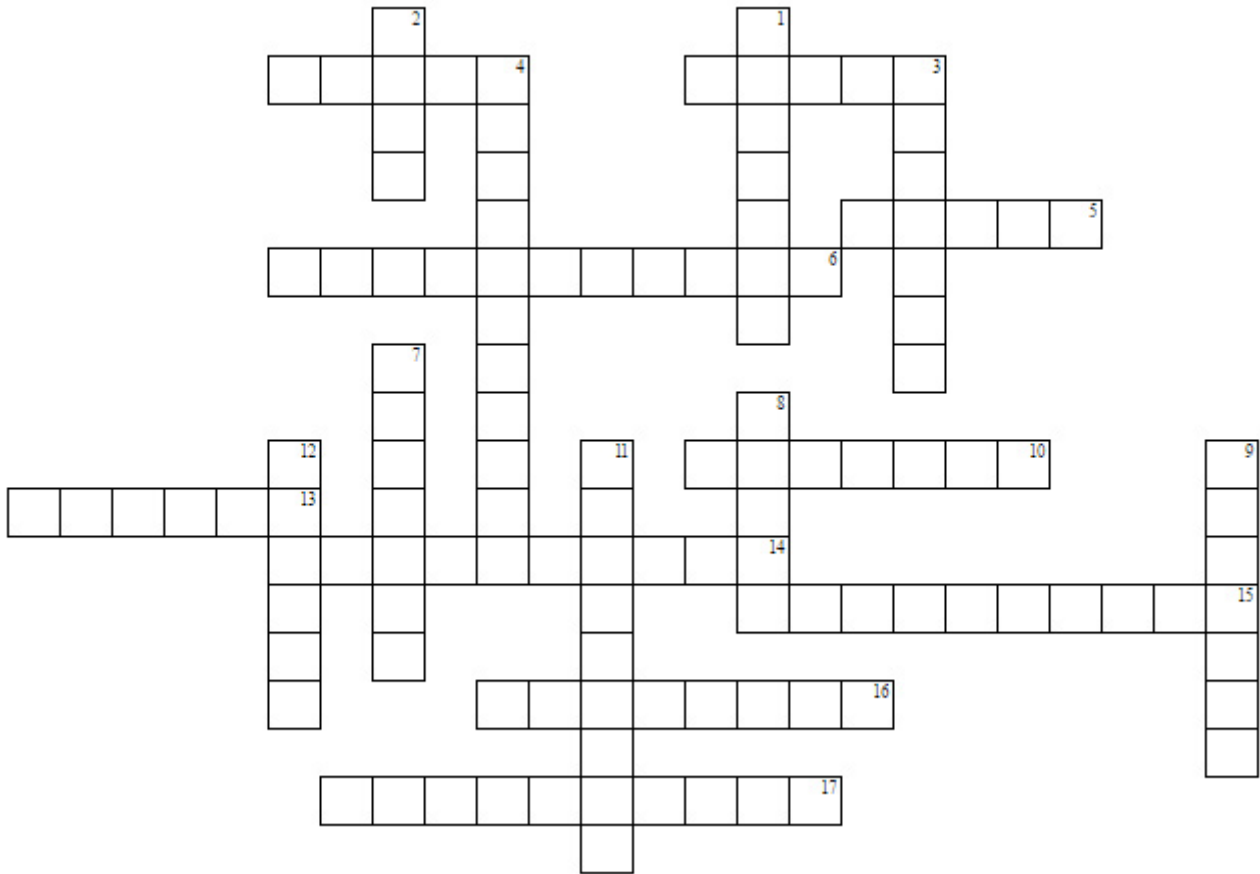
לכל חברי מעגן,
תושבים ובנים
נאחל

שנה טובה

תשבץ היגיון

תמר אלישע

מאונך

1. אם כל חי מעדיפה זן מסויים של פרי "עץ הדעת"
2. מי מהן? שאל חבר הקיבוץ
3. בתוכי עוף דורס, נוסף אותו למדורה
4. חבר הקיבוץ הוא מילון, אבל נראה שאיבד את הראש... וגם את בת המשק
7. לסירות בן המשק ולנופשים
8. שפטו בתיכון? החבר התהפך
9. יבשה 18? להפך, להפך ולהפך! חנה חבר הקיבוץ
11. חברת הפקות לילד 100 וחבר קיבוץ
12. כלומר, בן ד"ר? תהה חבר הקיבוץ

מאוזן

3. הצהרת החבר
4. אהובתי חברת הקיבוץ
5. הספיק לה, לבת המשק חברת הקיבוץ
6. הפרידה את אפרים, למשל, והחבר קיבוץ
10. עשה מעשה בקהל לטובת קשישי הקיבוץ
13. אלוהים שלי הוא השליט והחבר
14. מספיק! מספיק! ילדי אכילס, אמרה חברת הקיבוץ
15. חברת הקיבוץ אסתר או נור למשל, היא גם מקור המים שלי
16. בינה תנצח! לאות זיכרון בקיבוץ
17. דיסקוטק למתקבל בקיבוץ